

S. Andreas - Overweging 6 november 2022, St. Willibrord

Thema: De Kerk, waar gaat het om?

De Kerk, waar gaat het om? Hebben we als thema gekozen voor deze viering, en we openen met het lied: 'Wij allen wachten op een woord, dat werkelijk inhoud met zich draagt, dat als woord groeit.'

Het evangelie moet verspreid worden, eerst in der breedte natuurlijk; dat deed de apostel Paulus indertijd, en later S. Willibrord, Servatius, en anderen; dat was ook mijn missiewerk in Afrika, de kerk planten zoals dat heette; dan pas kon er op al die locaties door de mensen zelf aan verdieping gewerkt worden. Dat tweede, verdieping, geldt dus ook voor ons vandaag op deze locatie: ja wij wachten op een woord dat werkelijk inhoud met zich draagt en groeit, door ons. Ieder van ons heeft immers zijn/haar eigen unieke gaven om daarmee allen van dienst te zijn. Dat zegt de prachtige eerste lezing met dat beeld van het menselijke lichaam; daar is weinig aan toe te voegen; ik zie ze hier voor me zitten, mensen, allemaal verschillend, man, vrouw, homo, lesbisch, jong, oud, rijk, arm, lichte huidskleur, donker, met allemaal unieke gaven in hun rugzakje, het DNA van ouders gekregen, door lief en leed, door allerlei positieve of negatieve levenservaringen gerijpt. Niemand neemt de ander de maat, niemand kan tot de ander zeggen: je bent niet nodig. Wat een rijkdom, wat een variëteit aan talenten om daarmee allen (en alles, de hele schepping!) van dienst te zijn. Bedoeld is: benut die talenten naar vermogen, want deze wereld moet koninkrijk van God worden, en wij moeten het doen met elkaar. Deze gedachte, ik noem het graag grondgedachte, loopt als een rode lijn door de viering vandaag: waar gaat het om? Dáár gaat het om!

Ik ga er nog even oven door. Ik had bezoek kort geleden van twee mensen; een derde schoof aan, onaangekondigd; ze kenden elkaar niet, maar het gesprek ging gewoon verder over: waar gaat het om in het leven?, en het boeide; er werd geluisterd naar elkaar; en wij zochten een woord. Ik noem er enkele: 'Samen zoeken naar dieper', zei iemand. 'Is er een bodem?' zei een ander, refererend naar Dag Hammerskjöld. Een derde zei: 'het gaat om puur mens-tot-mens zijn, volop mens zijn, en alles wat ons belet om uit te groeien tot die volheid van menselijk leven loslaten'. 'Ja', antwoordde weer iemand 'onbaatzuchtig, geen eigenbelang, geen ikke, ikke, ikke'. En wij spraken over: 'Jezus die zich nu eens mensenzoon noemt, dan weer zoon van God; beide raken elkaar in één persoon'. En over 'ultieme vrijheid', over 'leven ten volle', over kunst, 'wat echte kunst betekent', en over: 'worden als kinderen'.

Lieve mensen, dát woord zochten wij, waar we ook samen als gemeenschap naar moeten blijven zoeken in de kerk vandaag en morgen. En niet alleen zoeken... ook beleven, doen, uitstralen. Ja, gewoon doen, liefde doen, ieder met zijn/haar unieke talent.

Daar willen we naar streven, zoekend en tastend: een liefdevolle gemeenschap te zijn, broeders en zusters; elkaar opvangen en dragen; elkaar aanvaarden zoals we zijn, vooral oog hebben voor mensen met kwetsuren, verdriet en pijn; niemand mag erbuiten vallen, niemand mag zich erbuiten voelen. Mensen met een verstandelijk handicap moeten zich bij ons thuis voelen; mensen met een seksueel andere

geaardheid mogen bij ons zijn zoals ze zijn; mensen die om wat voor reden verslaafd zijn geraakt aan drugs sluiten wij niet buiten; en die eenzaam zijn en ernaar hunkeren om gezien te worden. En mensen die hun land zijn ontvlucht door hongersnood, droogte of geweld, mogen bij ons een thuis en nieuwe kansen krijgen; en als hun kinderen hier geboren zijn, vriendjes/vriendinnetjes gemaakt hebben, mogen ze bij ons blijven. En ook voor mensen in de arme gebieden ver weg, in Sierra Leone en Brazilië, zetten we ons in, want ook hun geroep dringt door tot ons.

Ik wil ten slotte nog één punt maken, niet een onbelangrijk punt in onze tijd: Ik laat hiervoor Dorothy Day aan het woord; paus Franciscus gaat haar nog heilig verklaren, wacht maar; hij heeft grote waardering voor deze geweldige vrouw uit New York; Dorothy Day zegt: 'Ik kon zien hoe nobel het was om zijn leven te geven voor de zieken, de vermalen, de melaatsen, maar waar waren de heiligen die zich ervoor inzetten om de samenleving te veranderen, die niet alleen de slaven zorg boden maar werkten voor de afschaffing van de slavernij?' Zij wijdde zich niet alleen aan het beoefenen van liefdadigheid, maar streed ook tegen een maatschappelijk systeem dat deze werken van liefdadigheid noodzakelijk maakte.

De wereld van 2022 is anders geworden; de problemen zijn duidelijk anders geworden, de strijd tegen de demonen van de wereld is vandaag de strijd tegen onrechtvaardige en onderdrukkende systemen, tegen een ontmenselijkende technocratie; een wereld die competitie, het geld en het persoonlijk en collectief egoïsme centraal stelt. Misschien moeten ook wij hier meer op bedacht zijn in onze kerk, samen met andere christelijke kerken en godsdiensten, samen met alle mensen van goede wil. Amen.